

vreba naići; /9/. i mi ne znamo da li se onima na Zemlji želi zlo ili im Gospodar njihov želi dobro; /10/

Allah, dž.š., obavještava o džinima u vrijeme kada je poslao Svoga poslanika Muhammeda, a.s., i objavio mu Kur'an, a.š. Jedan vid zaštite Kur'ana jeste i to da su se nebesa napunila moćnom stražom, i čuvana su sa svih strana. Šejtani su protjerani sa svih mjesta na kojima su sjedili prije toga kako ne bi prisluškivali Kur'an i dostavljali ga vračarima te da tako dođe do zbrke i da se ne raspoznaje ko govori istinu (iskreno). Ovo je jedan vid Allahove, dž.š., blagodati i milosti prema Njegovim robovima, jedan vid čuvanja Njegove Knjige. Zbog toga su džinni kazali:

"I mi smo nastojali nebo dotaknuti i utvrdili smo da je moćnih čuvara i zvijezda padalica puno; i sjedili smo okolo njega po busijama da bismo šta čuli, ali će onaj ko sada prisluškuje, na zvijezdu padalicu koja vreba naići." Ko poželi danas prisluškivati naići će na zvijezdu koja će ga satrti i uništiti.

"I mi ne znamo da li se onima na Zemlji želi zlo ili im Gospodar njihov želi dobro." Mi ne znamo da li se stanovnicima Zemlje želi zlo ili dobro. On je vrhunac etike u izražavanju s obzirom na činjenicu da zlo nisu pripisali nekom određenom već je ovo izraženo u pasivu bez subjekta, a dobro su pripisali (pridodali) Allahu, dž.š. U vjerodostojnom predanju navodi se: (524) "Zlo Tebi ne pripada." Zvijezde su već prije toga popadale, ali ne kontinuirano već s vremena na vrijeme, kako se navodi u hadisu El-Abbasa: (525) "Za vrijeme dok smo sjedili sa Allahovim Poslanikom, poletjela je zvijezda i zasjala. Muhammed, a.s., upitao je: 'Kako ste ovo komentirali?' Rekli smo: 'Govorili smo: rodio se neko ko će postati važan; umrla je neka važna osoba', a on je na to odgovorio: 'To nije tačno, nego kad Allah, dž.š., odredi da se nešto desi na nebesima...!', i naveo hadis u cijelosti." Ovo je razlog koji je motivirao džine da ispituju uzrok svemu tome pa su putovali Zemljom i na istok i na zapad dok nisu našli poslanika Muhammeda, a.s., kako uči Kur'an u namazu sa svojim ashabima. Tada su spoznali da je to zbog čega su nebesa čuvana. Mnogi su od njih tada povjerovali, a oni koji nisu uzoholili su se u svom nevjerovanju, kao što je prije navedeno u hadisu Ibn-Abbasa kod komentara ajeta iz sure "El-Ahkaf".

"Kada ti poslasmo nekoliko džina da Kur'an slušaju..." Šejtani su se uplašili u noći kada su pojačanim intenzitetom letjele zvijezde (meteori) padalice, te su došli Iblisu i ispričali mu svoju situaciju, na što im je on rekao: "Donesite mi iz svake zemlje pregršt prašine da je pomirišem", što su i učinili. On ju je pomirisao i rekao: "Vaš je drug u Meki", pa je poslao sedmericu džina sa zlim namjerama. Kada su došli u Meku zatekli su poslanika Muhammeda, a.s., na kijamu u namazu u El-Mesdžidul-haramu kako uči

Kur'an, a.š. Primakli su mu se želeći čuti Kur'an, pa su potom primili islam. Allah, dž.š., objavio je Muhammedu, a.s., kur'anske ajete u vezi sa ovim slučajem. (Iz knjige o Poslanikovoju biografiji.)

وَأَمَّا الصَّالِحُونَ وَمِمَّا دُونَ ذَلِكَ كِتَابًا بَيِّنًا قَدِيدًا ﴿١١﴾ وَأَنَّا ظَنَنَّا
أَن لَّن نُّخْرِجَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَن نُّجِزَهُمْ هَرَبًا ﴿١٢﴾ وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْمَدَى
ءَامَنَّا بِهِ فَمَنْ يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَحْسَ وَلَا رَهْفًا ﴿١٣﴾ وَأَنَّا مِمَّا
أَسْلَمُوا وَمِمَّا أَلْقَسُوا فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُولَئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا ﴿١٤﴾
وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ﴿١٥﴾ وَالْوَالَسُّوهُمُ عَلَى
الطَّرِيقَةِ لَأَسْتَبِيهُم مَّا عَدَاكًا ﴿١٦﴾ لِنَقِّنَهُمْ فِيهِ وَمَنْ يُعْرِضْ
عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ﴿١٧﴾

"A među nama ima i dobrih i onih koji to nisu, ima nas vrsta različitih; /11/. i mi znamo da se ne možemo suprotstaviti, Allahu na Zemlji, niti umaci./12/. I mi smo, čim smo Kur'an čuli, u nj povjerovali; a ko u Gospodara svoga vjeruje, ni štete ni nepravde ne treba da se boji; /13/. i ima muslimana, a ima nas zalutalih; oni koji islam prihvate pravi put su izabrali,/14/. a oni koji su skrenuli u Džehennemu će gorivo biti./15/. A da se pravog puta drže, Mi bismo ih vodom obilnom pojili,/16/ da bismo ih na kušnju stavili; a onog ko se okrene od spominanja Gospodara svoga - On će ga u patnju tešku uvesti. /17/

Allah, dž.š., obavještava o džinima i da su oni kazali:

"A među nama ima i dobrih i onih koji to nisu; ima nas vrsta različitih";

"I mi znamo da se ne možemo suprotstaviti Allahu na Zemlji, niti Mu umaci." Mi znamo kolika je Allahova, dž.š., moć kojom On svima nama upravlja i mi Mu se ne možemo suprotstaviti niti bilo ko drugi,

"I mi smo, čim smo Kur'an čuli, u nj povjerovali..." Ponose se time. Doista je to veliki ponos i čast i najplemenitije svojstvo.

"...A ko u Gospodara svoga vjeruje, ni štete ni nepravde ne treba da se boji"; tj. ne treba se plašiti da će mu se umanjiti njegova dobra djela ili će mu se natovariti da je učinio zlo koje nije počinio. Ovako se kaže i u ajeti-kerimu: **"...neće se nepravde ni zakidanja nagrade plašiti."** (20:112)

"I ima muslimana, a ima nas zalutalih..." Tj. neki su od nas muslimana, a neki su odlutali od Istine, za razliku od riječi koja znači pravedan. **"...oni koji**

islam prihvate pravi put su izabrali." Tj. oni su za sebe izabrali spas.

"A nevjernici će u Džehennemu gorivo biti."

Gorivo koje će gorjeti. Allah, dž.š., veli:

"A da se pravog puta drže, Mi bismo ih vodom obilnom pojili." Tj. Mi bismo ih obasuli

obilnom nafakom, kao što je u ajeti-kerimu:

"A da su stanovnici sela i gradova vjerovali i grijeha se klonili, Mi bismo im blagoslove i s nebesa i iz Zemlje slali." (7:96.) Ovak o treba shvatiti Allahove, dž.š., riječi: **"Da bismo ih time na kušnju stavili."** Tj. da bismo ih stavili na ispit, kao što prenosi Malik od Zejda ibn Esleme: "Da ih iskušamo ko će nastaviti putem upute, a ko će se odmetnuti u zabludu."

"...a onog ko se okrene od spominjanja Gospodara Svoga, On će u patnju tešku uvesti." Tj. jaku, nesnosnu, bolnu patnju u kojoj neće imati mira.

وَأَنَّ الْمَسْجِدَ لِلَّهِ فَلَا
 نَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ﴿١٨﴾ وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ
 عَلَيْهِ لِبَدًا ﴿١٩﴾ قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ﴿٢٠﴾ قُلْ إِنِّي
 لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٢١﴾ قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَ بِي مِنَ اللَّهِ
 أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٢٢﴾ إِلَّا بَلَاغًا مِنَ اللَّهِ وَرِسَالَاتِهِ
 وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا أَبَدًا ﴿٢٣﴾
 حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَيَسْأَلُونَ مَنْ أضعفُ ناصِرًا وَقَلَّ عَدَدًا ﴿٢٤﴾

"Mjesta padanja na sedždu jesu Allaha radi, i ne molite se, pored Allaha, nikome! /18/. A kada je Allahov rob ustao da Mu se pomoli, oni su se u gomilama oko njega tiskati stali /19/. Reci: 'Ja se samo Gospodaru svome klanjam i nikoga Njemu ravnim ne smatram.' /20/. Reci: 'Ja nisam u stanju od vas kakvu štetu otkloniti niti nekom od vas neku korist pribaviti.' /21/. Reci: 'Mene niko od Allahove kazne ne može u zaštitu uzeti; samo u Njega ja mogu utočište naći /22/ samo mogu oglasiti ono što je od Allaha i poslanice Njegove.' A onoga koji Allahu i Poslaniku Njegovu ne bude poslušan - sigurno čeka vatra džehenemska; u njoj će vječno i zauvijek ostati. /23/. I kada oni vide ono čime im se prijeti, saznat će ko je slabiji i brojem manji. /24/

Allah, dž.š., naređuje Svojim robovima da jedino Njemu ibadet čine (tevhid) i da se nikome ne obraćaju osim Njemu, niti da Mu se čini širk. U vezi sa ajeti-kerimom: "Mjesta padanja na sedždu jesu Allaha radi, i ne molite se, pored Allaha, nikome!"

Katade veli: "Židovi i kršćani su, kada uđu u svoje crkve i sinagoge, Allahu, dž.š., širk činili. Allah, dž.š., naredio je Svome poslaniku Muhammedu, a.s., da jedino Njemu ibadet čini. Od Ikrima se prenosi da je objavljeno o svim mjestima gdje se čini sedžda. Seid ibn Džubejr veli da je objavljen u vezi sa organima koji čine sedždu, što znači: ovi su organi Allahov, dž.š., dar i nemojte njima nikome drugom činiti sedždu.

U sahih hadisu prenosi se od Ibn-Abbasa, r.a., koji kaže: "Muhammed, a.s., veli: (526) 'Naređeno mi je da činim sedždu na sedam kostiju (organa); čelu - i pokazao svojom rukom na nos - šakama, koljenima i vrhovima stopala.'"

"A kada je Allahov rob ustao da Mu se pomoli, oni su se u gomilama oko njega tiskati stali." Katade komentirajući ovaj ajet veli: "Ljudi i džini su kompaktno stali nasuprot ove stvari kako bi joj se suprotstavili." Međutim, Allah, dž.š., sve je drugo odbio osim da ga pomogne protiv njegovih neprijatelja. Postoje još neka shvatanja u pogledu tefsira ovog ajeta, ali to što je navedeno očitije je i na osnovu ajeti-kerima.

"Reci: 'Ja se samo Gospodaru svome klanjam i nikoga Njemu ravnim ne smatram.'" Poslanik im je rekao nakon što su ga izvrgli mučenju, suprotstavljajući mu se i proglašavajući ga lašcem, oholetći se nad njim kako bi ugasilu istinu, koju je donio, okupljeni oko jednog im zajedničkog cilja: neprijateljstva prema njemu.

"Ja se samo Gospodaru svome klanjam." Ja samo Njemu činim ibadet ne pripisujući Mu druga, kod Njega tražim utočište i na Njega se oslanjam. I nikoga Njemu ravnim ne smatram.

"Reci: 'Ja nisam u stanju od vas kakvu štetu otkloniti niti nekom od vas neku korist pribavim.'" Ja sam samo čovjek kao i vi samo što mi se objavljuje, i jedan od Allahovih, dž.š., robova. Ja vas ne mogu uputiti na pravi put niti vas zavesti. U svemu tome na koncu se sve Allahu, dž.š., vraća. Mene neće niko zaštititi od Allaha, dž.š., ako Mu učinim kakvu neposlušnost i niko me ne može spasiti Njegove kazne.

"Samo u Njega ja mogu utočište naći." Niti ima pomagata, a ni utočišta. U jednom predanju navodi se: nema zaštitnika niti utočišta. **"Samo mogu oglasiti ono što je od Allaha i poslanice Njegove."** Tj. Samo će me zaštititi od Njega dostava objave čije mi je dostavljanje naredeno.

"...A onoga koji Allahu i Poslaniku Njegovu ne bude poslušan sigurno čeka vatra džehenemska; u njoj će vječno i zauvijek ostati." Ja vam dostavljam Allahovu, dž.š., objavu. Ko Allahu, dž.š., bude neposlušan poslije toga - imat će džehenemsku kaznu. U njemu će vječno ostati, odakle se neće moći izmaći niti će iz njega izići.

Allah, dž.š., veli:

"I kada oni vide ono čime im se prijeti, saznat će ko je slabiji i brojem manji." Kada ovi

mušrici između džina i ljudi vide ono što im se obećava na Sudnjem danu, znat će tada ko je slabiji i brojem manji. Mušrici neće imati pomagača i oni su u manjem broju u odnosu na Allahovu, dž.š., vojsku.

قُلْ إِنْ أَدْرَىٰ أَقْرَبٌ مَّا تَعْدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا ﴿٢٥﴾ عَلَيْهِمُ الْغَيْبُ
فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا ﴿٢٦﴾ إِلَّا مَن رَّزَقْنَا مِنْ رَسُولٍ فَأَنَّهُ سَيَّلُهُمْ
بَيْنَ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ﴿٢٧﴾ لِيَعْلَمَ أَن قَدِ ابْتِغَوْا رَسُولًا مِنْ رَبِّهِمْ
وَإِحَاطَةً بِمَا آلَيْتَهُمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ﴿٢٨﴾

"Reci: 'Ja ne znam da li će uskoro biti ono čime vam se prijeti ili je Gospodar moj odredio da će to poslije dugo vremena biti./25/. On tajne zna i On tajne Svoje ne otkriva nikome./26/. osim onoga koga On za poslanika odabere; zato On i ispred njega i iza njega postavlja one koji će ga čuvati/27/. da bi pokazao da su poslanice Gospodara svoga dostavili; On u tancine zna ono što je u njih, On zna broj svega što postoji.'"/28/

Allah, dž.š., naredio je Svome Poslaniku da ljudima obznani da on nema znanja o tome kada će biti Sudnji dan, da li se primaklo njegovo vrijeme ili je daleko.

"Reci: 'Ja ne znam da li će uskoro biti ono čime vam se prijeti ili je Gospodar moj odredio da će to poslije dugo vremena biti.'" Tj. poslije dugog perioda. U ovom je ajeti-kerimu argument je protiv hadisa koji koriste neuki da je Muhammed, s.a.v.s., rekao: "Neće se napuniti hiljada godina na Zemlji", koji je laž i koji nema osnove.¹ Nismo ga vidjeli da se navodi u bilo kakvim hadiskim knjigama (izvorima). Kada je Džibril, a.s., upitao Poslanika, s.a.v.s., između ostalog: "O Muhammede, obavijesti me o Sudnjem danu", on mu je rekao: (527) "Upitani o tome ne zna ništa više od onoga ko pita."

Riječi Uzvišenog Allaha, dž.š.:

"On tajne zna i On tajne Svoje ne otkriva nikome; osim onoga koga On za poslanika odabere." Ovaj ajet je sličan ajetu:

"...a od onoga što On zna - drugi znaju samo onoliko koliko On želi..." (2:255) Isto tako kaže ovdje da doista samo On zna nevidljivi i vidljivi svijet i da nikom od Svojih stvorenja neće otkriti to

znanje osim ono što On bude htio. I radi toga Allah, dž.š., veli:

"On tajne zna i On tajne Svoje ne otkriva nikome; osim onoga koga On za poslanika odabere;..." Ovo općenito važi za poslanike iz svijeta meleka kao i za poslanike iz svijeta ljudskih bića. Zatim veli:

"...zato On i ispred njega i iza njega postavlja one koji će ga čuvati." Tj. dat će mu povećan broj meleka koji će ga čuvati i usmjeravati prema onome što mu je objavljeno od Allaha, dž.š.

Zato Allah, dž.š., veli:

"Da bi pokazao da su poslanice Gospodara svoga dostavili, On u tancine zna ono što je u njih, On zna broj svega što postoji."

Komentatori su se razišli o pitanju na koga se odnosi zamjenica u glagolu **"da bi znao"**. Neki smatraju da se to odnosi na Poslanika, a.s., što znači: Da bi znao Allahov Poslanik, a.s., da su poslanici dostavili uputu od Allaha, dž.š., a meleki su je čuvali i branili je od napadanja. Neki smatraju navodeći od Ibn-Abbasa da je kazao: "To su meleki koji čuvaju Poslanika od šejtana dok se ne razjasni onima kojima je poslano", i to onda kada kaže da mušrici (znaju) spoznaju da su poslanici dostavili poslanice Gospodara svoga. Postoji vjerovatnoća da se zamjenica odnosi na Allaha, dž.š. Ovo je mišljenje koje navodi Ibn-Dževziji u djelu "Zadul-me'ad". U tom slučaju značenje bi bilo: On čuva Svoje poslanike putem Svojih meleka, da bi ustrajali u ispunjenju svoje misije i izvršili je. On čuva objavu koju im spusti kako bi znao da li su dostavili poslanice Gospodara svoga. To je isto značenje kao u ajetu: **"Allah dobro zna one koji vjeruju i dobro zna one koji su dvojni. (29:11)** Nema sumnje da Allah, dž.š., zna stvari prije nego što se dese.

"...On zna broj svega što postoji."

**Završetak sažetka komentara
sure El-Džinn;
Allahu neka je hvala i Njegova je
zasluga.**

¹ Ja velim: "Kao da je ovaj lažni hadis iz vremena mufesira šejha Ibn-Kesira. Njega su izmislili lažovi. Naprijatelj islama, kako bi zaveli neuke: da je Allahov Poslanik, a.s., znao kada će biti Sudnji dan. Kada je prošlo hiljadu godina a nije nastupio Sudnji dan, lažovi su izmislili novi hadis što znači: Nastupit će Sudnji dan prije navršavanja dvije hiljade godina. Međutim, ne znamo da li će kada se napuni dvije hiljade godina a ne nastupi Sudnji dan... da li će se pojaviti novi lažovi!!! i reći: 'Napunile su se dvije ali neće tri?!!!' Doista je znanje o Sudnjem danu samo kod Allaha, dž.š., i On nema suparnika."

